

Taal thema 5 week 1

themawoorden

de natuurramp

Een grote ramp die door de natuur (en dus niet door mensen) ontstaat.

de droogte

Als er lange tijd geen regen valt en planten en dieren sterven.

de energie

Kracht die omgezet kan worden in licht, warmte en beweging. Door de energie van benzine kan bijvoorbeeld een auto rijden.

de fossiele energie

Energie uit bronnen die kunnen opraken, zoals olie en gas.

de duurzame energie

Energie uit bronnen die niet kunnen opraken, zoals wind en water.

de opwarming

Het langzaam warmer worden van iets.

het klimaat

Het weer dat bij een land of gebied hoort.

de periode

Een bepaalde hoeveelheid tijd.

de hittegolf

Als het minstens vijf dagen achter elkaar heel warm is, is er een hittegolf.

integendeel

Juist niet.

de politiek

Alles wat te maken heeft met het regeren van een land.

voorkomen is beter dan genezen

Je kunt beter ervoor zorgen dat iets ergs niet gebeurt, dan dat je later de schade moet herstellen.

taal verkennen

Dit ga je leren

Je leert hoe je van twee zinnen één zin maakt met een **voegwoord**.

Dit moet je weten

Je voegt twee zinnen samen met een **voegwoord**. Sommige voegwoorden vertellen in welke volgorde dingen gebeuren.

- De tuin was doorweekt, **nadat** het lang had geregend. (= na het moment dat)
- Soms zie je een regenboog, **terwijl** het regent. (= op hetzelfde moment)
- Je moet de tuin sproeien, **totdat** het gaat regenen. (= tot op het moment waarop)
- Breng de spullen naar binnen, **voordat** het gaat regenen. (= voor het moment dat)
- We moeten binnenblijven, **zolang** het regent. (= in de tijd dat)

taal verkennen

Dit ga je leren

Je leert hoe je de **persoonsvorm** in de tegenwoordige tijd schrijft als er **jij** of **je** als onderwerp achter staat.

Dit moet je weten

- Als na de **persoonsvorm** **jij** of **je** staat, schrijf je alleen de stam.
- Dit geldt alleen als **je** het **onderwerp** van de zin is.
- **Je** is het onderwerp als je **je** kunt vervangen door **jij**.

Vind **je** (= **jij**) die tekening mooi?

De regel van de stam geldt niet als je **je** kunt vervangen door **jou(w)**.

Hij vindt **je** (= **jouw**) tekening mooi.

Taal thema 5 week 2

themawoorden

het poolklimaat

Het gemiddelde weer in het gebied op en rond de Noordpool en de Zuidpool. Het is het hele jaar koud.

het woestijnklimaat

Het gemiddelde weer in het gebied in en bij een woestijn. Het regent er weinig.

legaal

Als iets mag volgens de wet, bijvoorbeeld oversteken op een zebrapad.

illegaal

Als iets niet mag volgens de wet, bijvoorbeeld 's avonds fietsen zonder licht.

de Eskimo

Iemand die in het noorden van Amerika woont, of in de buurt woont van de Noordpool.

de iglo

Een ronde hut gemaakt van blokken sneeuw.

beroerd

Niet lekker of ellendig.

beseffen

Iets begrijpen of in de gaten hebben.

massaal

Met heel veel tegelijk.

de (milieu)vervuiling

Als mensen lucht, water en grond vervuild hebben.

beperken

Een grens stellen aan iets.

taal verkennen

Dit ga je leren

Je leert wat **het gezegde** is.

Je leert hoe je het gezegde vindt in een zin.

Dit moet je weten

- Alle werkwoorden in een zin vormen samen **het gezegde**.
- Een van de werkwoorden is de **persoonsvorm**.
- Bijna elke zin heeft **een onderwerp** en een gezegde.

Nanouck is in Groenland **geboren**.

taal verkennen

Dit ga je leren

Je leert wat een **samengesteld werkwoord** is.

Dit moet je weten

Een **samengesteld werkwoord** bestaat uit twee woorden.

De twee woorden staan in een zin vaak niet naast elkaar en niet aan elkaar.

Beide woorden van het werkwoord horen bij het gezegde van de zin.

opendoen

Ik **doe** de deur **open**.

Taal thema 5 week 3

themawoorden

de bedreigde diersoort

Een diersoort waarvan het aantal steeds minder wordt, vooral doordat mensen er op jagen.

de reuzenpanda

Een zwart-witte beer die leeft in de bergen van China.

de hoofdzaak

Dat wat het belangrijkste is.

de bijzaak

Dat wat minder belangrijk is.

actievoeren

Met activiteiten laten weten dat je het ergens niet mee eens bent.

gering

Klein, weinig.

uniek

Als er maar één (soort) van is.

pleiten

Een betoog houden om iets gedaan te krijgen.

profiteren

Voordeel uit iets halen.

schuilen

Bescherming zoeken, bijvoorbeeld tegen de regen.

de bioloog

Iemand die voor zijn beroep mensen, dieren, planten of bomen bestudeert.

lood om oud ijzer

Het maakt niet uit wat je kiest, het is allebei hetzelfde.

Dit ga je leren

Je leert hoe je woorden opzoekt in het woordenboek.

Dit moet je weten

In het woordenboek staan alleen de **basiswoorden**.

voorbeelden

schriften Je zoekt bij **schrift**.

dorpje Je zoekt bij **dorp**.

fijne Je zoekt bij **fijn**.

lachte Je zoekt bij **lachen**.

